

#2 HANDLAR OM

Den blomstertid

*Are Norrhava
skriver om mystik i vardagen*

SID 6-8

Minnenas trädgård

SID 10

Musik i sommarkväll

SID 12-15

PERSPEKTIV PÅ BLOMSTERTID

GRÖNSKAN - GODHET GER FRUKT

*Godheten är som en grönskande trädgård,
och barmhärtigheten fortlever för alltid.*

SYRAKS VISHET 40:17

TRÄDGÅRDEN - ETT FÖRLORAT PARADIS

*Och Herren Gud förvisade människan
från Edens trädgård och lät henne
bruka jorden varav hon var tagen.*

FÖRSTA MOSEBOKEN 3:23

BLOMMOR - DEN STORA KÄRLEKEN

*Min vän säger till mig:
Kom, min älskade, min vackra flicka, kom ut!
Vintern är över, regntiden är förbi.
Marken täcks av blommor, sångens tid är inne,
turturduvan hörs i vårt land.*

HÖGA VISAN 2:10-12

BROMMABLADET

Ansvarig utgivare: Torbjörn Gustavsson

Redaktör: Hanna Wallsten
070-509 91 50, hanna.wallsten@gmail.com

TRYCK & LAYOUT

Åtta.45 Tryckeri AB. Upplaga: 26 000 ex
Layout: Hanna Fjällman Original: Kolossal

OMSLAGSFOTO

Judarnskogen. Foto: Johan Pontén

EXPEDITIONENS ÖPPETTIDER

Mån–fre 9–12

Växel: 08-564 355 00
www.svenskakyrkan.se/bromma
bromma.forsamling@svenskakyrkan.se

BROMMA KYRKA

Gliavägen 100, T-Brommaplan,
buss 117, Tfn: 564 355 00

FAMNEN OCH EXPEDITION

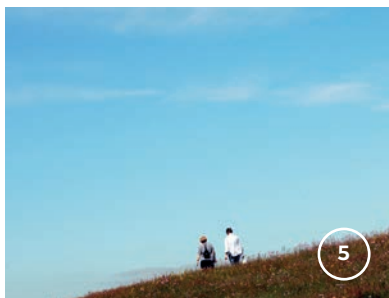
Stopvägen 120, T-Brommaplan
Tfn: 564 355 00

ÄNGBYKYRKAN

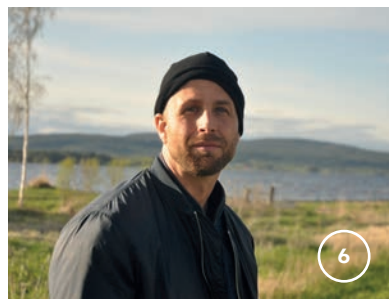
Kyrkbacken 9, T-Islandstorget,
Tfn: 564 355 00

KVARTERSKYRKAN MARIEHÄLL

Bällstavägen 44
Tfn: 564 355 00

5

6

Foto: Brandi Friesen

INNEHÅLL

<i>Fira gudstjänst med katten, hunden eller ormen?!</i>	4
<i>På gång & Pingst.....</i>	5
<i>"Mystik handlar om våra erfarenheter".....</i>	6
<i>Korsord.....</i>	9
<i>Minnenas trädgård är öppen för alla.....</i>	10
<i>Musik i sommarkväll.....</i>	11
<i>300-årig psalm ännu populär.....</i>	15
<i>Kyrkoherden har ordet.....</i>	16

LEDARE

Krångligt blomsterspråk

När mina barn sjunger psalm 199 på skolavslutningen låter det som när min morfar sjöng amerikanska rocklåtar på Nalens scen på tidigt femtiotal. Helt oredigt, med andra ord.

Jag tror inte musikläraren ids lära barnen den krångliga texten, som är full av gamla ordvändningar och målande naturbeskrivningar.

Den kanske går in tids nog, resonerar hon förmodligen. De ska ju ändå sjunga psalmen varje år i nära på ett decennium. Kanske är hon också lite

spak för att musiklektionen övergår i en religionslektion.

För texten är så gudomligt vacker, och from. Det var en stor religiös upplevelse för mig, när jag som elvaåring faktiskt förstod innebörden i frasen "att vi den nåd besinna, som räcker året om".

Detta nummer av Brommabladet försöker ge inspiration att gå ut i sommargrönskan och få den där påminnelsen om Guds godhets rikedom, som vi sjunger om i Den blomstertid nu kommer.

Hanna Wallsten, redaktör

Foto: Mikael M. Johansson

Foto: Privat

På midsommardagen kommer en unik gudstjänst att firas intill klockstapeln vid Ängbykyrkan. Det blir första gången någonsin i Bromma som husdjuren är välkomna att fira gudstjänst tillsammans med sina hussar och mattar.

**FRILUFTSGUDSTJÄNST
MED HUSDJUR**

VAR? Utanför Ängbykyrkan.

NÄR? Midsommardagen, 22 juni, 15.00

Fira gudstjänst med hunden, katten eller ormen?!

Prästen Christer Klausberger tog med sig idén från Skarpnäcks församling där han arbetade förra året.

– Det var en speciell upplevelse som jag tror skulle uppskattas även här i Bromma, säger han.

Husdjuren är ofta älskade familjemedlemmar. Vid gudstjänsten i Ängby kommer man att kunna få sitt husdjur välsignat. Och definitionen av husdjur är bred.

– Alla utom vägglöss är välkomna, skrattar Christer Klausberger. Om någon har en varm och nära relation till en orm går det också bra.

Själv har han inget husdjur just nu, men hade hundar tidigare.

– De betydde så mycket för mig. Att bli mött av en viftande svans när jag kom hem. Inget är så jobbigt som att ta beslut om att avsluta ett husdjurs liv.

Men alla djur kanske inte kan sköta sig, och vara tysta under gudstjänsten?

– När jag firade en sån här gudstjänst i Skarpnäck blev alla djur konstigt nog väldigt lugna. De nosade på varandra. Djuren var kanske tagna av stundens allvar. Men när jag satte mig på knä framför dem för att välsigna dem fick jag många glada pussar!

Hanna Wallsten

På gång

Är du hänryckt? – eller Pingst för dummes

ANDEN I FOKUS

Pingsten är den heliga andens högtid. Den heliga anden är Guds osynliga närvaro. Genom den finns Gud både mitt bland oss och inom oss. Ord som andedräkt och att andas påminner om livets grund. Den helige anden kallas ofta för livgivaren.

HELG SOM FLYTTAR RUNT

Pingst och påsk hänger tätt ihop. Ordet pingst härstammar från det grekiska ordet för den femtionde och infaller 50 dagar efter påskdagen. På påskdagen uppstod Jesus från döden. Därefter var han hos lärjungarna ända fram till Kristi himmelfärdsdag. Men han lovade dem att de skulle få en hjälpare, en sanningens ande, som skulle vara hos oss människor för alltid. Tio dagar efter Kristi Himmelfärd lät Gud sin ande, hjälparen, komma till lärjungarna. De blev förstås väldigt glada, rent av hänryckta. Plötsligt kunde de tala många olika språk så att de kunde gå ut i världen och sprida sin tro på Kristus.

Foto: Gustaf Hellsing/lkon

GIFTASTIDER

Med teman som hänryckning, lycka, liv och kärlek är Pingst en populär vigselhelg.

PINGST UTAN ANNANDAG

Pingstafton infaller alltid på en lördag och pingstdagen på en söndag. Fram till 2004 var även annandag pingst en röd dag. Men 2005 togs den helgdagen bort till förmån för nationaldagen, 6 juni.

Hanna Wallsten

Ted Gärdestad- mässa

Text av Kenneth Gärdestad

Musik av Ted Gärdestad

VAR? Famnenkyrkan

NÄR? 2 juni 18.00

Christer Klausberger, präst

Ted-bandet

UTFLYKT: SKOKLOSTER & LASSE ÅBERGS HUS

8 juli 10.00–16.00

Kostnad: 400 kr inkl kaffe, lunch
och guidning x 2

Anmälan: Senast den 20 juni till
08-564 355 00 eller bromma.forsamling@svenskakyrkan.se

Information: Ingrid Arvidson 08-564 355 80

PINGSTDAGEN 9 JUNI

Ängbymässa

**ÄNGBYKYRKAN, VÅRAVSLUTNING
UTOMHUS 11.00**

Präst: Niklas Hegenbart Musiker: Lars Lodin
Ängby motettkör medverkar
Diakon: Ingrid Arvidson

Högmässa

FAMNENKYRKAN 11.00

Präst: Pernilla Hammarström
Musiker: Lillian Håkansson

BLOGG OM KYRKORENOVERING

Januari–oktober 2019 är Bromma kyrka stängd för renovering och tillbyggnad. Följ arbetet på församlingens blogg: blogg.svenskakyrkan.se/brommakyrka

**"MYSTIK
HANDLAR
OM VÅRA
ERFARENHETER"**

Foto: Brandi Friesen

Prästen Are Norrhava lyfter fram vardagens mystik i nya boken Djup tid och tunna ställen.

Are Norrhava växte upp på landsbygden i Hälsingland. Idag lever och arbetar han som präst på Södermalm i Stockholm. Vägen dit har varit krokig och långt ifrån självklar.

– När jag var liten ville jag faktiskt bli präst, men under konfirmationstiden tyckte jag inte att jag kände igen min egen tro i den som lärdes ut.

Are Norrhava gav sig istället ut i världen och engagerade sig på olika sätt för mänskliga rättigheter och arbetade som kroppsterapeut. Det tog många år innan Are Norrhava en dag kom att möta mystiken inom Svenska kyrkan.

– Mystiken är ingen bred rörelse inom Svenska kyrkan, men den finns och den har en lång tradition. Där kände jag igen mig, dess klangbotten var samma som min egen. Det blev en brygga in i kyrkan för mig.

Och det är den här bryggan som Are Norrhava vill att fler ska upptäcka.

– Mystik är inte mystiskt! Det handlar om våra egna erfarenheter. Att förnimma det heliga i vardagen. Svenska folkets tro på en ande eller en livskraft är stark, jämfört med andra folk. Här finns en uppfattning om en Närvaro. Naturen underlättar för många att komma i kontakt.

Det är den kontakten Are Norrhava kallar tunna ställen. I keltisk kristen tradition används begreppet för platser där himmel och jord, ande och materia, kommer varandra särskilt nära.

– Vi har svårt för att benämna dessa ställen eftersom vi saknar ord för vad vi varit med om. Men begreppet tunna ställen är något som många förstår och kan ta till sig. Och har man väl fått med sig den här

metaforen så anar man lättare det ”tunna” omkring sig, säger Are Norrhava.

Han vill förmedla en vardagsnära andlighet och få människor att förstå att denna andlighet är något vi måste värna och värda tillsammans.

– Boken handlar om kontakt, inte uppmärksamhet eller bekräftelse som vi ofta förväxlar med kontakt. Utan om genuin kontakt. Den kan nästan kännas smärtsam när den uppstår, om man samtidigt inser att man inte varit närvarande på länge.

Att dansa har kommit att bli ett av Are Norrhavas tunna ställen.

– Det är verkligen ett sätt att komma i kontakt, genom både kroppen och själen. Jag dansade som barn men slutade med det, under en lång tid. Jag är glad att jag återtagit dansen. Det är ett bra sätt att lösa upp det tillstånd som vi inom mystiken kallar ”jag-kramp”, när allt plötsligt bara handlar om mig och mitt.

Trädet är en central metafor genom hela boken. Rötter, stam och grenar bildar en levande helhet som är intimt förknippad med oss människor.

– Träd är symboler för hur himmel och jord möts. För mig är trädet en perfekt metafor för att visa hur andlighet och kroppslighet lever i symbios. Jag fascineras av att våra lungor ser ut som trädets kronor.

Trädens andning, fotosyntesen, kan också ses som en bild för Guds ande. Andningen är central i kontemperation och meditation, något som Are Norrhava praktiserar och lär ut.

– Andningen berättar om vad som pågår inom oss. Vid rädsla håller vi andan. Om jag måste vara modig drar jag ett

Foto: Marcus Gustafsson

ARE NORRHAVA

Ålder: 37 år

Bor: Södermalm

Familj: Föräldrar och syskon. Men också min församling och mina vänner över hela världen

Arbete: Präst och författare

Gör på semestern: Jag kommer att åka till Colombia och dansa

»Mystik är inte mystiskt! Det handlar om våra egna erfarenheter. Att förnimma det heliga i vardagen.«

djupt andetag. Vid sorg suckar jag tungt. Det är som en ständigt pågående bön inuti människor. När vi lägger märke till vår andning kan vi uppleva en intim och nära gudsrelation, en livgivande ande.

Begreppet djup tid har Are Norrhava lånat av franciskanermunken Richard Rohr. När Rohr talar om "djup tid" så handlar det om den tid som inte går att stycka upp, ordna och mäta.

I Bibeln finns flera ord för tid, bland andra Kairos som syftar på andlig eller helig tid, då något förändras i grunden.

Are Norrhava beskriver djup tid som de ögonblick då evigheten blir synlig mitt i den kronologiska tid vi ständigt lever i.

När upplevde du djup tid senast? – Jag försöker komma ut i naturen, under träd eller nära vatten, där jag kan få ett vidare perspektiv och känna tiden djupna. Jag hittar djuptiden lättare hemma i glesbygden. Men när jag inte kan åka så långt fungerar till exempel Rosendals trädgårdar. Där kan jag känna doften av lavendel och vinden i mitt ansikte.

Hanna Wallsten

Psalm 23:2 (Svenska Folkbibeln)										ARTILLERI- PJÄS	FJÄLL	SNÄRTA	HA GE- MENSAMT	SVÄRFRAM KOMLIG TERRÅNG	▼	BÄRRED- SKAPET SKÅDE- PLATSER	DE ÄR SÄLL- SYNTA
										KLÄDES- PLAGG							
										GE EN KÄNSLA AV FRÄM- LINGSSKAP							
										STÄLLER TILL FÖR- FOGANDE							
										NAFSAR	MAKAR				NICKEL		
										PLAN ELLER BO	NEGATIVA VISIONER				RYS- NINGAR		
TÅTORT I ÖSTER- GÖTLAND ELLER PLIRA	MER VILD- VUXET	KOPPAR	▼	MÄNNIS- KOVAN	TRÄNG FARLED	ASAGUD SOM GETT NAMN ÅT KAN MAN FÖRVARA I	VINDFLÄKT										
					TVIVLAR PÅ		MOTSTÅND				TERA						
LUMPEN											TYSK POET						
					SILVER		GISSA EL- LER VÄLTA	ARVODE									
					SKONINGS LÖS KRITIK		GÖR FÖRKYLD	POKER- HAND									
ÄR INTE MILITÄRER									GÖR MAN PÅ SJÖN								
TAGIT SLUT					SMÄLLAR ELLER SÄK RINGAR				KAN MAN FYNDA PÅ								
SATSDÄL ELLER SPANARE					MER FEĞA					STICKS							
	SLAG				ÅGA						KLARA ELLER RYMMA						
HAR KLOR OCH ÖRONTÖFSÄR				RESA EL- LER RÖTA		SPÅR					BE- HÄLLARNA						
SPÅRAR UR						DRYCK			MER GLÄMIG	SAMT							
						UNG STÄMMA			OPERA AV VERDI			DRÖJA					
MJUKT TYG						RÄHETEN											
						KUPLETT											
SKYDD	VAR MISS- NÖJD MED	LOVAR ELLER SNUSPORTIONER MEDDELANDE I TIDNING							I SOPPA OCH ÖGA			REPA					
									GROVMO			FÖREBILD					
SKRIKA				ÄR SVIN- AKTIG	FUNGERAR		LUGNANDE										
					PLATT- FORM		RÄCKA										
MASTIG MATRÄTT										BAKSTRÖM							
										MEDIUM							
MARK- TÄCKANDE PERENN										HELIGT TAL							
										OEMOT- TAGLIG		Korsords- konstruktör: Lars-Göran Sjöni ©					
FRANKRIKES LÄNGSTA FLOD						RIKTNING ELLER HÄLLT		VANA AV SAMMA UTSEENDE				VETT- VILLING					
TYNAR BORT	SON TILL ADAM																
						KÖR I STOCKHOLM			SPORTEVE- NEMANG	LÅGA							
						GRYM OCH GRÄKALL	FIRAS 11 APRIL		BASTA & TROLIGEN	KORT OMGÅNG							
STÄMMA				BRIST PÅ ERFARENHET								VINTER- SPORTORT					
				PÅSTOD				FÖRÄLDER				EDER					
								SKYDD									
LÖFTE																	
		KNAPP															
BRUKAR GLADA		LIKNAR VASS				GÅNG- TRAFIKANT											

Vi lottar ut Are Norrhas bok Djup tid och tunna ställen till 3 rätta svar. Mejla ditt svar till bromma.forsamling@svenskakyrkan.se eller skicka korsordet till Bromma församling, Box 45, 161 26 Bromma. Senast 28 juni. Märk kuvertet "korsordet". Glöm inte att skriva din adress.

Floribundarosen, kallad "rödhätte" syns ofta på äldre gravar. Foto: Henrik Morin/POM

Minnenas trädgård är öppen för alla

Kyrkogården har genom tiderna varit en helig plats, men också en plats för betande djur, kommers och lek. Idag hittar många Stockholmare ro och luft på alla kyrkogårdar som finns runt om i staden.

Bromma kyrkogård är en av Stockholms äldsta kyrkogårdar. Fram till slutet av 1800-talet var den ursprungliga kyrkogården i stort sett oförändrad. Därefter har kyrkogården utvidgats ett flertal gånger. Minneslundan anlades 1974 efter arkitekt Jan Wahlmans ritningar.

Kyrkogården ägs och förvaltas av Stockholms stads kyrkogårdsförvaltning. Arealen är idag 5 hektar med cirka 8000 gravar.

Esa Salonen är platschef. Själv är han väldigt förtjust i några gamla lindar som växer på den gamla delen.

– Det är vackra gamla träd, tycker jag.

Nyligen gjorde Programmet för odlad mångfald, POM, en inventering av äldre perenner som växer på landets kyrkogårdar. Planteringar på gravar kan leva och frodas långt efter det att graven glömts bort.

När den återgår till kyrkogårdsförvaltningen finns ett tillfälle att ta hand om perenner som uppenbarligen klarat sig väl i just den specifika miljön.

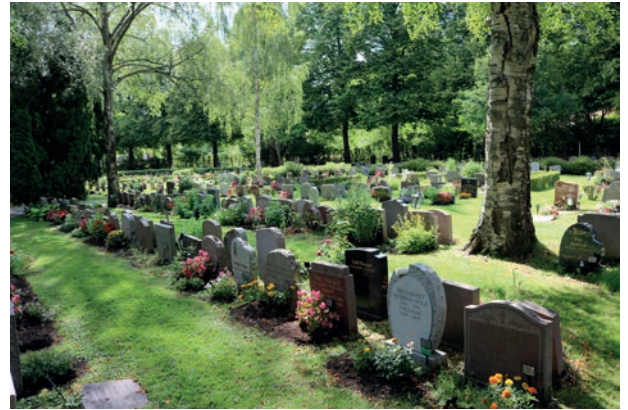
– På nya delen blommar oerhört många vackra perenner på sommaren, säger Esa Salonen och fortsätter: Det är mycket vackert och väl värt ett besök.

Han är också mån om att äldre perenner inte bara kastas på komposten.

– Vi har inga särskilda rabatter för de gamla gravplanteringarna, säger Esa Salonen. Men om det är fina perenner försöker vi ta hand om dem. Antingen sätter vi dem i våra rabatter eller, om vi inte behöver dem, försöker vi ge bort dem till någon trädgårdsintresserad i personalen.

»Vi kommer att berätta om Nils Ferlin såklart, Sighsten Herrgård och Sickan Carlsson. Men också om de människor som gjorde stordåd medan de levde men som nu är bortglömda.«

I sommar finns möjlighet att gå guidade turer bland gravarna på kyrkogården. Flera av församlingens volontärer kommer att guida bland kända, okända och ökända

Gravar på Bromma kyrkogård och en del av kyrkogårdsmuren.

Till höger syns Nils Ferlins grav och dikten Inte ens.

Foto: Bromma församling

personer som ligger begravda på Bromma kyrkogård.

– Vi kommer att berätta om Nils Ferlin säklart, Sighsten Herrgård och Sickan Carlsson. Men också om de människor som gjorde stordåd medan de levde men som nu är bortglömda, säger kyrkoherde Torbjörn Gustavsson.

Som exempel på intressanta levnadsöden som döljer sig bakom oansenliga gravstenar nämner han två systrar.

– De startade Svenska kyrkans universitet i Kina och levde där i flera decennier. Fascinerande liv som få vet något om.

Förra året kom boken *Till minne av livet* på Stockholmia förlag. En antologi som både berättar om kyrkogårdarnas historia och om begravningsseder genom tiderna.

Bromma kyrkogård nämns som en av Stockholms äldsta. Först var kyrkogården bara den mark som omgav kyrkan. Här kunde det finnas bodar, djur och bostäder. Ett plank skilde gården från omgivande ägor. Det var viktigt att bli begravd inom kyrkogården, i vigd jord. Enligt lag fick inte den som tagit sitt liv ligga där. I gamla arkiv nämns dock en prost i Bromma, som förlorade sin tjänst 1663 sedan det upptäckts att han begravd en "självspilling" innanför kyrkogårdsmuren.

Just muren nämns i en annan anteckning från 1715. Den var då så nedrasad att "både får och svin däröver springa".

Hanna Wallsten

Boken om kyrkogårdarnas historia, Till minne av livet, gavs ut i fjol.

PÅ GÅNG

Det händer kring Bromma kyrka i sommar

Andakt i Klockargården

Tisdagar 13.30

Gå en guidad tur på Bromma kyrkogård

Efter andakten, tisdagar 13.45. Samling vid Klockargården.

Sommarcafé i Klockargården

Under sommaren har caféet i gamla Klockargården öppet tisdag-torsdag 12.00–16.00. Här kan du fika, spela spel och njuta av sommaren tillsammans med andra besökare.

Varmt välkommen!

I 15 år har Anne-Marie Bodén satt ihop programmet för Musik i sommarkväll. Hon börjar boka musiker redan i januari och vid sportlovet är det oftast klart. Målet är att konserterna ska beröra, oavsett genre.

Vilken är din målbild för programmet?

Att det ska finnas något för alla. Jag har stort kontaktnät, mest i den klassiska världen men jag försöker blanda in andra genrer och åldrar och hitta sånt som lockar och väcker nyfikenhet. I år har jag engagerat en grupp unga musiker i en stråkkvartett som jag tror starkt på.

Slagverkaren har varit hos oss förut och det blev mycket uppskattat. Publiken fick prova efteråt. Det lockade fram barnet i alla som lyssnade.

I år är konserterna i Ängbykyrkan eftersom Bromma kyrka är stängd för renovering. Har bytet av plats betydelse?

Ängby har mer akustik och till den kyrkan är det ju tunnelbana ända fram. Men

Bromma har en kyrkogård och publiken kan passa på att besöka sina anhörigas gravar i samband med konserterna.

Men jag tror att själva programmet är det som lockar och då spelar det inte så stor roll om det är i Bromma eller Ängby. Sommaren får utvisa om det blir någon skillnad.

Har någon programpunkt har varit särskilt svårbokad?

Första och sista programpunkten var svårare. Margaretha Bengtsson, som inleder sommarkvällarna, har varit med i The Real Group. Och sista kvällen spelar Saxofonkvartetten Rollin' Phones, de var i Bromma för fyra år sedan och det var väldigt uppskattat. De gör en riktigt show.

Kan du nämna fler höjdpunkter i sommarens program?

Alla kvällar är speciella på sitt sätt. Det är omöjligt för mig att välja. Men jag vet att harpa är ett instrument som alltid brukar dra stor publik.

I år är jag också nöjd med att ha bokat många unga musiker. Till exempel Andreas Olsson som sjunger Taube och andra visor. Och pianisten Henrik Berg som jag träffade första gången när han var 14 år. Vi har också en ung duo, flöjtisten Kristine West och Erik Rydvall på nyckelharpa.

Hur skulle din drömkonsert vara?

En riktigt lyckad musikkväll ska beröra. Det blir allra bäst när musikerna bottenar i sin musik och är äkta. Det spelar ingen roll om det är opera, en stråkkvartett eller folkmusik. Görs det bra är det alltid roligt att lyssna på.

Det bästa är när konserten överraskar och jag får höra något som jag inte visste att jag tyckte om och ville höra!

Hanna Wallsten

Musik i sommarkväll

Foto: Annika Falkuggla

ÄNGBYKYRKAN · KYRKBACKEN 9, BROMMA
· TORSDAGAR 27 JUNI - 22 AUGUSTI · 19.30 - 20.30 ·

EFTERSOM VI RESTAURERAR BROMMA KYRKA GES SOMMARENS MUSIK I SOMMARKVÄLL I ÄNGBYKYRKAN.

DivineOpera
Foto: Peter
Knutson

27 JUNI

Kalejdoskop

Musik av Ted Gärdestad och Kate Bush, egna sånger, improvisationer över Bach varvas med svenska visor och psalmer i en sagolik kalejdoskopisk blandning.
Margaretha Bengtsson, Josef Karneberg.

Foto:
Laura Michelin

18 JULI

Intima röster

Elfridakvartetten framför musik av Leos Janáček och Elfrida André. Isabel Godau, violin, Clara Lindström, violin, Ragnhild Kvist, viola, Marcus Michelin, cello.

Foto: Susanne Casserfelt

4 JULI

FRÅN OPERA OCH OPERETT TILL MUSIKAL OCH VISA

En afton med DivineOpera med musik av bl.a. Puccini, Mozart och Lehár. Caroline Gentele sopran, Gabriella Lambert-Olsson sopran, Eric Skarby pianist.

11 JULI

Sankt Olof och kappseglingen

Medeltida musik, spirituals och folkton.
Helena Ek, sång, Peter Janson, kontrabas.

25 JULI

Visor och stämningar

Romanser och sånger på svenska.
Musik av Stenhammar, Petterson-Berger och Taube.
Andreas Olsson, sång, Hans Ove Olsson, piano.

Foto: Pär
Fridberg

1 AUGUSTI

MUSIK FRÅN VÄRLDENS ALLA HÖRN

Från Sverige via Irland och USA ner till Brasilien, över Afrika, vidare till Japan och via Ryssland åter till Sverige. Musik från hela världen ur en slagverkarens perspektiv. Olle Pettersson, slagverkare.

Foto: Elias Gammelgård

8 AUGUSTI

ELD OCH PASSION

Musik av Granados, De Falla, Piazzolla. Kristin Malmberg, cello, Henrik Berg, piano.

ACT SVENSKA KYRKAN

NYTT NAMN – SAMMA VÄRLDSVIDA HJÄLPARBETE

I maj bytte Svenska kyrkans internationella arbete namn, till Act Svenska kyrkan. Act står för Action by Churches Together och är ett nätverk med över 150 kyrkor och trosbaserade aktörer.

Act-alliansen är en av världens största allianser för hjälparbete. Genom nätverket kan Svenska kyrkan vara med och hjälpa till snabbt vid katastrofer, samt arbeta effektivt inom långsiktig utveckling och påverkan.

– Det nya namnet ska göra det lättare för människor att förstå vilka vi är. Det behövs för att öka engagemanget och insamlingen, så att vi kan fortsätta att försvara människors värdighet och rättigheter runt om i världen, säger Erik Lysén, chef för Act Svenska kyrkan.

Ett exempel på en pågående katastrofinsats är efter stormar och översvämningar i södra Malawi och norra Moçambique.

Över 450 000 människor i området har sedan i början av mars drabbats av svåra översvämningar. Mer än 31 000 människor har tvingats lämna sina hem. Act Svenska kyrkan samarbetar med lokala organisationer som ser till att de drabbade får mat, skydd, sanitet, rent vatten och psykosocialt stöd.

Ett psykosocialt stöd syftar till att få människor att se sig själva som aktiva överlevare med handlingsutrymme, vilket bidrar till snabbare återhämtning.

Hanna Wallsten

Bild: Moçambique, mars 2019.

Foto: Josh Estey, Reuters

SÄTT ATT GE:

Swish: 9001223

Plusgiro: 90 01 22-3

Bankgiro: 900 1223

Via hemsidan:

www.svenskakyrkan.se/act/ge-en-gava/

Foto: Elias Gammelgård

15 AUGUSTI

Dansande Bach

Musik av Bach, Näsborn och musikerna själva.
Kristine West, flöjter, Erik Rydvall, nyckelharpa.

22 AUGUSTI

Rhythms of sounds and silence

En sommarkväll med saxofonkvartetten Rollin' Phones.
Folkmusik á la Jan Johanssons Jazz på svenska,
Grieg och nyskriven musik.

300-årig psalm ännu populär

Psalm 199, Den blomstertid nu kommer, är nog en av den svenska psalmbokens mest kända psalmer. Den sjungs än idag på många skolavslutningar.

Brommabladet ger er alla verserna:

Den blomstertid nu kommer, med lust
och fågling stor: du nalkas ljuva sommar,
då gräs och gröda gror. Med blid och livlig
värma till allt, som varit dött, sig solens
strålar närma, och allt blir återfött.

De fagra blomsterängar, och åkerns ädla
säd, de rika örtesängar, och lundens gröna
träd, de skola oss påminna,
Guds godhets rikedom, att vi den nåd
besinna, som räcker året om.

Man hörer fåglar sjunga, med mångahanda
ljud, skall icke då vår tunga, lovsäga Herren
Gud? Min själ, upphöj Guds ära,

stäm upp din glädjesång till den som vill
oss nära, och fröjda på en gång.

O Jesus, du oss frälsar, du är de svagas
sköld. Dig, glädjesol, vi hälsar.
Värm upp vårt sinnes köld. Giv kärlek
åt det hjärta, som ingen kärlek får.
Vänd bort all sorg och smärta,
du vän som allt förmår.

Välsigna årets gröda, och vattna du vårt
land. Giv alla människor föda, välsigna
sjö och land. Välsigna dagens möda, och
kvällens vilostund. Låt livets källa flöda,
ur Ordets djupa grund.

Hanna Wallsten

Melodin räknas som en svensk folkmelodi
eftersom dess kompositör är okänd.

Texten skrevs 1694 av Israel Kolmodin.
Den består idag av fem verser. Men det är
främst de första två, som brukar sjungas.

Verserna har bearbetats flera gånger.
Johan Olof Wallin bearbetade hela
psalmen 1819. Och år 1979 gjorde
Britt G Hallqvist en bearbetning.

Karusellen i skogen

När jag var liten och familjen besökte farfar som var småbonde i Halland åkte vi ibland till ett ställe som låg inte så långt ifrån farfars gård. För att komma dit åkte man först på asfalt, sedan grusväg och sedan skogsväg. Sista kilometern fick man gå. Men det var det värt.

Mitt ute i den halländska granskogen, utan farbar väg och skyltning, stod en stor karusell och snurrade. Den såg ut som klassisk karusell. Det fanns trähästar att sitta på, vagnar att sitta i, målade clownner och balleriner, ett tak målat i rött och gult, och ett stort runt trägolv målat i grönt och guld. Bredvid karusellen rann en bäck och via ett skovelhjul sattes karusellen i rörelse.

Vem som helst kunde stiga upp och åka med, den snurrade dygnet runt. Mitt ute i skogen.

Den som hade gjort denna karusell betecknades som ett så kallat original av en del, men för mig var han ett sällsamt geni. Tänk att bygga ett sådant mästerverk utan

tanke på nytta och användning. Jag har verkligen ingen aning om varför karusellen byggdes men i min tanke var det för min skull. Kanske hade den som byggt den tänkt att det skulle komma dit ett stort eller litet barn och en stund på jorden vilja åka karusell. Det är något mycket befriande i upplevelsen att skapa något i sin egen rätt, utan tanke på världslig användbarhet.

När jag ser hur människor arbetar i trädgårdar med att rent handgripligt med sina händer förbereda något som "bara" är vackert, exempelvis en blomsterrabatt, eller en stenmur som jag själv sysslar med, är det en påminnelse om att vi är mer än bara funktion.

Vi är också skapande människor som kan njuta av färg och form, av att få göra något som är i sin egen rätt, utan världslig belöning. Det är en upplevelse av att tillhöra något större, något som definierar mig som individ och människa.

I Psaltaren 8 står: "När jag ser din himmel, dina fingrars verk, vad är då en människa att du tänker på henne, eller en människoson att du låter dig vårda om honom?" Svaret är att vi är människor. Skapade, älskade och bekräftade av Gud. Vi är en del av skapelsen och vi har förmåga att se och forma det vackra. Vare sig det är en trädgård, en stenmur eller en karusell i skogen.

En god och välsignad sommartid tillönskas er alla!

Torbjörn Gustavsson, kyrkoherde

Foto: Johanna Norrin

KONTAKT

PRÄSTER

Torbjörn Gustavsson, kyrkoherde/ kontraktspastor	564 355 25
Cathrine Nordqvist, biträdande kyrkoherde	564 355 07
Åsa Andersson	564 355 22
Niklas Hegenbart	564 355 24
Pernilla Hammarström	564 355 70
Christer Klausberger	564 355 21

DIAKONER

Ingrid Arvidson	564 355 80
Rose-Marie Eriksson	564 355 06
Clary Nilsson	564 355 14

MUSIKER

Anne-Marie Bodén	564 355 03
Majda Burstedt	564 355 11
Lars Lodin	564 355 17

BARN, UNGDOM & KONFIRMATION

Louise Almén	564 355 73
Nicolin Hammarbäck	564 355 27
Monica Spolén	564 355 37
Anton Lindsjö	564 355 12

ÖPPNA FÖRSKOLAN

Christina Carnhöf	564 355 26
-------------------	------------

KANSLICHEF

Anne-Louise Löfgren	564 355 10
---------------------	------------

KANSLISEKRETERARE

Agneta Wizén	564 355 04
--------------	------------

EKONOMISEKRETERARE

Britta Hedberg	564 355 74
Johanna Elfner	564 355 18

BOKNING OCH RECEPTION

Bodil Hansen	564 355 00
--------------	------------

KOMMUNIKATÖR

Mathilda Bäcklin	564 355 16
Hanna Fjällman	564 355 15

FASTIGHETSTEKNIKER

Lars Lindfors	564 355 05
---------------	------------

HUSMOR

Carin Hildebrand	564 355 08
------------------	------------

KLOCKARE

Gunvor Ekström Brittmark	564 355 09
--------------------------	------------

VAKTMÅSTARE

Clas Alered	564 355 19
Fredrik Rosén	564 355 20
Bo Lidén	564 355 81

Titta in på församlingens hemsida för aktuell information:

www.svenskakyrkan.se/bromma